

saa troer jeg, at ligesom det i sig selv er naturligt og berettiget fra Statens Standpunkt, saaledes har det ogsaa det Historiske, som man i denne Sag fra de meest forskellige Standpunkter urgerer, for sig. Dette er, som allerede berørt, Tilfældet med Bagersagen, forsaavidt Ministeriet i den har forelagt et Forslag, som gaaer ud fra dette Princip. Men jeg skal erindre om et andet Lovforslag, som i denne Henseende afgiver et vægtigere Datum, et Lovforslag, som gif ikke ud paa at hæve et Skattebeneficium, men endog en Eiendomsret; det er nemlig Rescriptet af 28de Juli 1847, som hæver Slaveriet i de vestindiske Colonier. Der hævede Kongen „af Retfærdigheds- og Humanitets-Motiver og med Hensyn til hans vestindiske Colonier og Planternes egen Interesse, den da eksisterende Naadighed over de Ufrie,“ saaledes at Forandringen skulde indtræde 12 Aar efter Datum. Det var i det Væsentlige netop hvad her foreligger, det var en Udsættelse i Tiden, og, da Værdien faldt efterhaanden, alt efter som de 12 Aars Udløb nærmede sig, saa var der ogsaa deri, skjøndt det ikke udtrykkeligt er udtalt, en succesfuld Overgang. Saaledes have vi altsaa ogsaa, som jeg troer, historiske Data for Rigtigheden af den foreslaaede Fremgangsmaade; men, medens jeg saaledes maa ansee denne som den rigtige og, som jeg troer vel glennemførlige, saa kan jeg dog ikke undlade at bemærke, at jeg troer, der kan gøres adskillige Indvendinger mod den Maade, hvorpaa den ærede Minoritet har villet udføre Sagen; og det er disse Mangler i Henseende til Gjennemførelsen, hvorpaa vi ved vort Ændringsforslag have villet bøde. Naar den foreslaaede Forandring, saaledes som foreslaaet er, indtræder med et Afslag efterhaanden, saa vil Følgen blive, at, saalænge disse Aar løbe, saa eksisterer endnu virkelig Forskjellen mellem det privilegerede og uprivilegerede Hartkorn og dets Eier: Spændingen ophører ikke strax. Naar man derimod gaaer over til det Forslag, som vi have fremsat, at give dem Renteforfriinger med synkende Renter, saa er Sagen strax afgjort, og Spændingen vil saaledes strax falde bort; thi det er ingenlunde sandsynligt, at selve dette Overgangsforhold kan vedligeholde nogen Spænding;

hvorimod jeg giver en æret Rigsdagmand Ret i, at, naar man giver en saa stor Erstatning, som af Nogle er foreslaaet, saa indeholder dette et stort Spændingselement for Fremtiden. Den ene Grund, hvorfor vi have troet at burde fremsætte vort Forslag, var altsaa, at Forskjellen ophører strax; — der kommer hertil, at, naar vort Forslag vedtages, saa ere de privilegerede Hartkornsbefiddere sikrede for Fremtiden imod at Regjeringen og Thingene om nogle Aar tage den Rettighed fra dem, som man nu har givet dem. Jeg troer vel ikke, at det har megen Fare; men vort Forslag giver dog en større Sikkerhed. Den anden Forskjel, som er imellem den ærede Minoritets og vort Forslag, er den, som angaaer Fideicommissfer. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke ret har forstaaet det Raisonnement, som siger, at Fideicommissfers Salgsværdi ikke falder, og at der derfor ikke er Grund til at give dem nogen Udsættelse. Dette Raisonnement, siger jeg, har jeg ikke ret forstaaet, thi Værdien falder jo dog; den falder, i det de faae højere Skatter, og at Salgsværdien ikke falder, det er jo blot en Folge af, at Eiendommene ikke kunne sælges: selve Værdien falder ligesuldt. Jeg skal inderlidt ikke indlade mig videre herpaa, thi det vedkommer ikke os; vort Princip gaaer ud fra, at man skal formilde den bratte Overgang, og dette Princip finder ligesaafuldt Anvendelse paa Fideicommissfer, som paa det øvrige privilegerede Hartkorn. Vi have derfor ikke i denne Retning funnet gjøre nogen Forskjel. — Jeg skal endelig med Hensyn til det foreslaaede Tidrum bemærke, at dette anseer jeg, som sagt, ikke som noget særdeles væsentligt Punkt; og, hvis derfor Andre skulde mene, at man hellere maatte sætte t. Ex. 20 Istedetfor 16 Aar, saa vilde det ikke for vort Vedkommende have nogen særdeles Betydning. Vi have endnu gjort en Tillægsbestemmelse, der findes i Rækken over Ændringsforslagene, og gaaer ud paa, at der under enkelte Omstændigheder bør være Afgang til at give en aldeles fuldstændig Erstatning. Dette sigter til adskillige Forhold, som ere af en særegen Natur, idet nogle enkelte af de privilegerede Hartkornsbefiddere, idetmindste een, har tilkjøbt sig denne Rettighed mod at udbetale en virkelig Erstatning. For